

LA HISTÒRIA DE LA FAMÍLIA JAUME D'OTLOT, EXPLICADA A LA SALA OBERTA

L'exposició, produïda per l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa i el Museu de la Garrotxa se centra en els germans Ramon, Vicenç i Joan Jaume Asperó, que van morir molt joves a la Guerra Civil espanyola.

La mostra es pot visitar gratuïtament del 13 de març al 23 de maig.

Des **del 13 de març al 23 de maig**, a la Sala Oberta del Museu de la Garrotxa, es podrà veure l'exposició *La família Jaume d'Olot. És la guerra!* Produïda per l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa i el Museu de la Garrotxa, l'exposició, de caràcter bàsicament documental i fotogràfic, presenta la història d'aquesta família originària d'Igualada que es va establir a Olot l'any 1889. **Se centra especialment en els germans Ramon, Vicenç i Joan Jaume Asperó, que van morir molt joves a la Guerra Civil espanyola**, de les vivències de la qual van deixar testimoni a través de dietaris, correspondència i dibuixos que avui es conserven a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa gràcies a la donació que en va fer la seva neboda, Ester Jaume. El testimoni dels germans Jaume, encara que particular, assoleix una dimensió universal pels temes que s'hi tracten: el conflicte entre els ideals i l'arrelament a la vida, la nostàlgia de la terra, l'amor filial i fraternal, l'exaltació i l'abatiment...

LA FAMÍLIA JAUME

La família Jaume provenia d'Igualada. L'any 1889, Francesc Jaume Claramunt, "mozo de café", es va traslladar de la capital de l'Anoia a Olot amb tota la seva família: la seva esposa, l'olotina Ramona Coll Pellicer, els tres fills d'aquest matrimoni i quatre fills que Ramona Coll havia tingut a Igualada amb el seu primer marit, Jaume Mestres Mus.

Francesc Jaume Coll va arribar a Olot pocs mesos després d'haver nascut a Igualada, l'any 1889. Era conegut com a Paco Mestres pel cognom del primer marit de la seva mare. Es va casar l'any 1914 amb l'olotina Faustina Asperó i van tenir cinc fills: Ramon [1915], Vicenç [1916], Joan [1918], Palmira [1920] i Estanislau [1924]. Va treballar com a pintor d'imatges religioses i va compaginar aquesta feina amb la de fotògraf. Catalanista i republicà, va ser vicepresident de l'Ateneu Obrer d'Olot. Va morir l'any 1952.

El primer fill de Francesc Jaume, Ramon, va néixer a Olot l'any 1915. Als 14 anys va deixar els estudis i el 1930 va començar a treballar a una botiga de mobles del carrer de l'Hospici. Aficionat al ball i al teatre, va freqüentar primer el Casal Marià, però aviat es va decantar per la vida social del Centre Obrer i d'altres cercles afins al republicanisme. L'any 1934 va ingressar a les Joventuts Republicanes d'Olot, en la formació teatral de les quals va interpretar diverses obres que es representaven al Centre Republicà d'Olot i en els diferents centres republicans de la comarca. Ramon Jaume es va incorporar a files el maig de 1937. Va ser destinat a la 139 Brigada Mixta, una unitat de reserva emplaçada a Andalusia. Va romandre en diferents llocs de la província de Jaén i, més tard, sis mesos a les trinxeres del front cordovès. El març de 1938 va ser enviat al front d'Aragó per ajudar a contenir l'ofensiva enemiga i reforçar la defensa de Casp. La seva última comunicació data del 24 de març. Després, el silenci.

El segon fill, Vicenç, va néixer a Olot l'any 1916. Va formar part de la primera promoció d'alumnes de l'Institut de Segon Ensenyament d'Olot, el curs 1932-1933. En aquest centre va ser membre del Casal de l'Estudiant i de la redacció del periòdic *Esforç*, i va guanyar algun concurs literari. L'any 1935 va ingressar a l'Escola Normal de Girona, on va estudiar Magisteri durant un curs. Vicenç va ser l'intel·lectual de la família: humanista, mestre de vocació, aficionat al cinema i a la lectura i bon dibuixant. L'agost de 1937 va ser destinat a la companyia de ràdio del grup de transmissions de l'Exèrcit del Centre entre Cerceda i altres pobles de la serra de Guadarrama, amb algunes estades a Madrid. Va participar en l'ofensiva de l'Alto Tajuña, a La Alcarria. Va emmalaltir l'agost de 1938 i va morir a l'Hospital El Goloso, a El Escorial, el 4 d'octubre.

El tercer fill, Joan, va néixer a Olot l'any 1918. Treballava de manyà en un taller de la ciutat. Era el germà més polititzat, i va ser president de les Joventuts d'Esquerra Republicana d'Olot des del juny de 1937 i delegat polític durant el temps d'instrucció. Tenia la ploma fàcil per a la proclama política i un dels seus articles per a un periòdic mural al front d'Extremadura li valgué una setmana de permís. Després d'unes setmanes d'instrucció al Col·lell, el mes de febrer de 1938 Joan Jaume va ser destinat a la 125 Brigada Mixta, en una unitat de metralladores. Va estar molt sovint en primera línia de foc, primer en la defensa de les posicions valencianes (campanyes d'Aragó i Llevant) i, més tard, a partir del mes d'agost, al front d'Extremadura. Aquí va participar en la crua batalla de Valsequillo, on va ser ferit al cap el gener de 1939. Va morir a l'hospital d'Almodóvar del Campo (Ciudad Real) el 12 de febrer de 1939.

Palmira, l'única filla, va néixer a Olot l'any 1920. Treballava com a modista al domicili familiar. Casada amb el pintor Xavier Viñolas l'any 1944, va

morir a causa de les complicacions derivades del part del seu únic fill un any més tard.

Estanislau, el fill petit va néixer a Olot l'any 1924. De jove va treballar d'administratiu en una empresa local. L'any 1955, un cop casat amb Anna Pujol, va muntar una llibreria i papereria als baixos del seu domicili, al carrer de Francesc Monsalvatje. Durant la postguerra va ser actor aficionat i va representar diverses obres de teatre al Centre Catòlic i a l'Orfeó Popular Olotí. A més, va ser cantaire i membre de l'esbart dansaire d'aquesta darrera entitat, i va formar part de la colla sardanista del Centre Catòlic. Va morir a Olot l'any 1992.

LA INAUGURACIÓ I LES ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

L'exposició **s'inaugurarà el dissabte 13 de març, a les 12 h.** Com a activitats complementàries, el dia 20 de març, a les 18 h, al Museu, tindrà lloc una lectura pública d'algunes de les cartes que van escriure els tres germans des del front, a cura de Jaume Bosquet, Pep Fargas i Xavier Rusalleda. Els dissabtes 17 d'abril i 8 de maig, a les 12 h, es faran visites guiades a càrrec dels comissaris de l'exposició, Anna Bonfill i Antoni Mayans. Finalment, el 24 d'abril, a les 18 h, al pati de l'Hospici, s'ha programat un recital de cançons de la Guerra civil i de la resistència antifranquista, a càrrec de Xavier Rusalleda i Jordi Figueras.
